

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

Ο ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΣ

Στο θείο μου Γ. Μωρνάτη.

— Απόκριμα!

Τὸ λυόκμα

Μὲ λυόνει τὸν κερί...

— Τί γένοι σου,

Ἢ κόρη σου

Ἢ τὸ λέει, δὲν μπορεῖ...

— Σὺν μὲνισα,

Ἢ ἐργάσια

Τὸ Χρόνου τὸ σταμνί:

Δὲν μὲνισα

Ποῦ ἐστράγγισα

Ἢ Μνήμη μου ἢ στερνὴ...

— Προσπέρασε

Κ' ἐγέρχεται...

Γερνάει ποτὲ ἢ καρδιά:

— Μαρίθκει

Ξεράθκει

Στὰ πάγγ, τοῦ Βορριῶ...

Κ' ἀπόκριμα!

Τὸ λυόκμα

Μὲ λυόνει, τὸν κερί.

— Μαρίθκει,

Ξεράθκει

Κ' ἐκίης, σὺν τὸ κλέρ!

Σπέντες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ

Μία φορά τὸ χρόνο, τὰ Θεοφάνεια τὴ νύχτα, ὁ μιὰ στιγμὴ γιομάτη μυστήριο, ἀνοίγουν οἱ οὐρανοὶ καὶ ὅποιος προστάθῃ τότε νὰ ζητήσῃ ὅ,τι θέλει, θὰ τάπεχτήσῃ αὐτὸ ποῦ θέλει...

Ὁ λόγος τοῦ ποιητῆ εἶναι ὅταν ἕνας μυστικός οὐρανὸς τὴ νύχτα τὰ Θεοφάνεια, πάντα χαρίζεται θεῖα χαρίσματα. Ὅμως πρέπει κανεὶς ὅχι νὰ προσφτάσῃ γιὰ νὰ ζητήσῃ, πρέπει νὰ φτάσῃ ν' ἀποχτήσῃ τὰ μάτια ἐκεῖνα ποῦ ἀνοίγουν τοῦ ποιητῆ τὰ χαρίσματα, καὶ τὰ χέρια ἐκεῖνα ποῦ θὰ μποροῦν ν' ἀπλώνωνται πρὸς τὰ χαρίσματα καὶ δικά τους νὰ

τὰ κάνουν. Ἐπειτα ὁ ποιητὴς μᾶς δίνει πάντα κάτι ἀπὸ τὴν αἰώνιαν ἀλήθεια ποῦ εἶναι γιὰ τὸν αἰώνιον ἄνθρωπο· ὅχι ἀπὸ τὴν ἀλήθεια ποῦ ἐτυχε νὰ θέλουμε· ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀλήθεια ποῦ πρέπει νὰ θέλουμε. Μπορεῖ νὰ τὸ δοῦσαμε κάποιος φῶς; ἢ μπορεῖ νὰ μὴ μᾶς ἦρθε ἀκόμα αὐτὸ τὸ φῶς; Ὁ ποιητὴς πάντα μὲ τὸ φῶς αὐτὸ θὰ μᾶς φωτίσῃ. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ λόγος τοῦ ὅσο ἀπὸ τὰ περασμένα κι' ἂν μᾶς ἔρχεται, ποτὲ δὲν εἶναι παλιωμένος, πάντα καινούριος εἶναι καὶ πάντα, ὅσο κι' ἂν τίγῃ νὰ παραξενεύῃ, ἔχει κάτι τι ταιριαστό, κάτι τι ἐπικαιρό, κάτι «τῆς τελευταίας ὥρας», ὅ,τι νὰ εἴπομε· γιὰτὶ μιλεῖ πρὸς τὸν παντοτεινὸν τὸν ἄνθρωπο, ποῦ ἡ φύσις τοῦ δὲν ἀλλάζει.

Δὲν ξέρω γιὰτὶ τὸ στοχασμὸν αὐτὸ μοῦ τὸν ἐπληνσε μέσα μου τὸ γράμμα τοῦ Σολωμοῦ τὸ ἀνέκδοτον ὡς τώρα, ἀπὸ τὰ 1833 πρὸς τὸν π. ιη' Τερτζέτη· τὸ πῦρ φάχνοντας κίπρια χειρὸγραφα στὴ Ζακύνθο ὁ κ. Α. Σ. Μάτεσις· ἰταλικά γραμμένο τὸ ἔβαλε στὴ γλώσσα μας, καὶ τὸ ἔδωκε καὶ τυπώθηκε στὰ «Παναθηναῖα».

Κάνεις νομίζει πῶς κίπριος ρεπόρτερ σοφίστηκε καὶ πῆγε στὸν τάφο τ. ὁ Σολωμοῦ, ὅπως θὰ πῆγαίνε στὸ σπίτι του, καὶ πῆρε μ' ἐκεῖνον συνέντευξιν γιὰ μερικά ζητήματα ποῦ τώρα ἴσα ἴσα συγκαίνουν—ἀδιάφορο ἢ στοχαστικά ἢ ἡλιθία—τοὺς κίτλους ἐκείνους τῶν ἀνθρώπων, καὶ στὸν κόσμο τὸ δικό μας, ποῦ ζητᾶνε νὰ ζήσουν «οὐκ ἐπ' ἑσπέρῳ μόνῳ». Καὶ τί εἶπε, κι' ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ τάφου του, ὁ ἀθάνατος, ὅπως πάντα τὴ ἔλεγε, εἶπε δὲ στίχους, εἶπε δὲ πεζῶ, μετρημένα, λακωνικά, πλαστικά καὶ ὅ,τι νὰ φηλαργυρεῖονταν νὰ τὰ βγάλῃ ἀπὸ τὸ θησαυροφυλάκειο τῆς μεγάλης Σιωπῆς.

Καὶ πρῶτα πρῶτα τὸ κορυφαῖο ζήτημα, τὸ γλωσσικό:

«Διὰ τὴν γλῶσσαν πηγαίνει ἐκεῖνο ποῦ λέγει ὁ Μανιαβέλλος δι' ὅλους τοὺς θεσμούς τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἡ μόνη σωτηρία δὲ κάθε διαφθορᾶς εἶναι ἡ ἐπιστροφή στὴς ἀρχές. Οἱ διδασκαλοὶ τῆς Ἑλλάδος γυρίζουν πολὺ ὀπίσω. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἐπιστροφή στὴς ἀρχές. Χαίρομαι νὰ πέρνωνται γιὰ ξεκίνημα τὰ δημοτικά τραγούδια...»

Χρόνια ἔστερ' ἀπὸ τὸ Σολωμὸ ὁ μέγας γερμανὸς διδασκαλὸς Κεῖρςτις, πρόδρομος τοῦ Κρουμπάχερ, τὴν ἴδιαν ἰδέαν, μὲ ἄλλα λόγια, ξανάγραψε πρὸς τοὺς «διδασκάλους τῆς Ἑλλάδος» ποῦ θυμάτιζαν τὴ σοφία του, ὅταν ἔγραφε κίπου γιὰ τὴν καθιερωμένη γλῶσσά της, γιὰ τὴν καθαρεύουσα: «Λεῖπει ἀπὸ τὴ γλῶσσα ποῦ γράφετε τὸ νερό ποῦ διορίζει καὶ ζωντανεύει, τὸ νερό τὸ χυμένο ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ λαοῦ».

Καὶ ὁ ἕνας ἄλλο κίτλον ἰδεῶν, χρόνια ἔστερ' ἀπὸ τὸ Σολωμὸ, ὁ κοσμ. ξάκουστος Βάγνερ ὅταν ἀγωνίζονταν τὸ μουσικὸ Ἀρῖμα νὰ πλάσῃ στοῦ Μίθου τὰ θεμέλια, τὸν ἴδιο λόγο πέταξε κατὰ τῶν διδασκάλων τοῦ καιροῦ του, ὅταν εἶπε τὴν Ὀπερα «τεχνιτὸ εἶδος, ποῦ δὲ βγήκεν ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ λαοῦ». Πρὸς τίς αἰώνιες Ἀρχές, αἱ principi, ποῦ εἶναι ὅταν τὲς Μπύτερες τοῦ Γκαίτε, πῆγαίνε κι' αὐτὸς νὰ γυρίσῃ τὴ Μουσική.

Καὶ νὰ γιὰτὶ ἡ γλῶσσα «τῶν διδασκάλων τῆς Ἑλλάδος» ποῦ «γυρίζουν πολὺ ὀπίσω» εἶναι γλῶσσα **Βαβέλεια** καὶ γλῶσσα ἀποῦ σκοτώνει τὸν πολιτισμὸν τῆς Ἑλλάδος.

Ὅμως δὲν εἶναι μόνο τὸ ζήτημα τῆς γλώσσας. Εἶναι, ὅμοια κορυφαῖο καὶ μέγα, ὅμοια παρεξηγημένο καὶ παραστρατισμένο, καὶ τὸ ζήτημα τῆς Τέχνης.

Βέβαια. Τὰ δημοτικά τραγούδια πρέπει νὰ περνῶνται γιὰ ξεκίνημα, δὲν πρέπει ὁ ποιητὴς νὰ κολλιέται ἀπάνω τους ὅ,τι στρεῖδ' πρέπει κανεὶς νὰ

στυλῶνεται ἀπάνω τους ὅ,τι μάτι. Ὅχι νὰ σέρνεται ἀπὸ ἐκεῖνα, στὰ χαμένα, ἀλλὰ νὰ τὰ σέρνῃ πρὸς τὴν ψυχὴ του, καὶ νὰ τὰ μεταχειρίζεται ὅ,τι τὰ πιὸ κατὰλληλα ὄργανα γιὰ τὸ ξεσκέπασμα τῆς ψυχῆς του. Πάρτε τῆς κλέφτικης γλώσσας, τὴν εὐσία, τὴν ἀρετὴ, τὴ δύναμιν (καὶ πῶς μποροῦν αὐτὰ νὰ ξεχωριστοῦν ἀπὸ τὴ γραμματικὴ τῆς;) ὅμως δὲν εἶστε ὑπὸ χρεωμένοι νὰ δεθῆτε χεροπόδαρα καὶ στὸ ἔθος τῆς γλώσσας αὐτῆς. Τοῦ ποιητῆ τὸ ἔργο δὲν εἶναι νὰ σταματήσῃ στὴν μίμησιν τοῦ δημοικοῦ τραγοῦδιου· μὰ τὴν ὁρμὴν τοῦ πέρνωντας ἀπὸ τὸ τραγοῦδι τοῦτο, ἀνὰ ἑξῶθεν κατακόρυφα, ὅπως ὑψώνεται ὁ κορυθαῖος ἀπὸ τὴ γῆ πρὸς τὰ αἰθέρια. Ἐὐθὺς ζητεῖ ἀπὸ μᾶς τὸ θησαυρὸ τῆς διανοίας μας τῆς ἀτομικῆς, ἐνδυμένον ἐθνικά. **Ἐθνικός** ποιητὴς ὁ ἕνας ἕθνους εἶναι ὅχι ἐκεῖνος ποῦ διάλεξε γιὰ θέμα τοῦ ἔργου τὴν τὰ ἱστορικά ἢ τὰ κοινωνικά ἰδεώδη τοῦ τόπου τῆς, ἀλλ' ἐκεῖνος ποῦ κατωρθώνει βαθεῖα, ὁλοκαθὰ νὰ τα σφραγίσῃ τὰ ἰδεώδη αὐτὰ μὲ τὴ σφραγίδα τῆς **ἀτομικῆς τοῦ ψυχῆς**. Καὶ ἡ ψυχὴ γιὰ νῆχρ κίπριαν ἀτομικὴν ὁξία, δὲ μπορεῖ παρὰ θανάτη καὶ βαθεῖα κι' αὐτὴ νὰ εἶναι στῆς ἐνεργείας τῆς τὸν κίτλο. Δὲ φτάνει ὅ,τι νὰ μελετᾶτε τὰ δημοτικά τραγούδια, νὰ γράφετε τὰ δημοτικά, νὰ πέρνετε θέματα πατριωτικά, καὶ νὰ διαλαφεῖτε τὰ πάγια. Ἄν ἔθτανεν αὐτὰ, ὁ ἐθνικός μας ποιητὴς θὰ ἦταν ὁ κ. Ἀντωνιάδης, καὶ ὁ μέγας περὶ οὐρανὸς μας ὁ κ. Βουτυράς. Χρειάζεται ψυχὴ, ποῦ νὰ ξεχωρίζῃ, ὅ,τι ἀποπλάτῃ πρὸς ὅσα, ποῦ νὰ βλέπετε, καὶ ὅ,τι ἐντυπώνονται ἀεχέστατα.

Καὶ ἡ ψυχὴ αὐτὴ πρέπει νὰ δειχνεῖται ἐλβεθερὰ καὶ ἀνεμπόδιστη. Γιατὶ ἀλλοτρώτικα, νοθεύεται, καὶ ἀδυνατίζει. «Πρόσθετε, γράφοντας νὰ μὴ φορέσῃς τὰ **μανικέτια**». Τὰ μανικέτια εἶναι ἡ ρητορική καὶ ἡ ἀναικρίνεια.

Κ' ἐπρεπὲν ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ τάφου νὰ ἀκουστῇ ἄλλη μιὰ φορά ἡ φωνὴ τοῦ ποιητῆ γιὰ νὰ ψυχήσῃ σταυτὰ μας τὴν αἰώνιαν ἀλήθειαν, τόσον ἀγιόλογα, καὶ τόσο ζωγραφιστὰ!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Γιατὶ τάχα ἡ ὕψις νὰ μὴ εἶναι τόσον κολλητική ὅσον ἡ ἀσθένεια, εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ δὴ εἰς τὰς γούστε; Ἡ μᾶλλον ὑπάρχον ἐπιδημία ὕψις;

Τὸ στερνὸ πρᾶγμα ποῦ ἔρχεται· σ' ἕνα καλὸν συγγραφέα καὶ ἡ ἰδέα νὰ ἐκείνος ποῦ τὴν ἔχει, δὲν εἶναι ποτὲ καλὸς συγγραφέας. Τὰ εὐγενέστερα ἄλογα τῆς κοῦρας εἰν ἰσχυρὰ, μέχρις οὗ δυνήθουν νὰ ἐπαναλαυθοῦν ἐπὶ τῶν νικῶν των.

Σκελετοὶ στιγματισμένοι, εἶναι οἱ συγγραφεῖς οἱ ὅποιοι ἀναπληροῦν ὅ,τι τοὺς λείπει ἀπὸ σάρκα, μὲ τεχνικοὺς χρωματισμούς.

Ἐφ' ὅσον τὸ πνεῦμα γίνεται εὐνομιον καὶ ἔχει πεποίθησιν εἰς ἑαυτὸ, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ ἄνθρωπος ξεμαθαίνει τὸν βορρὴν γέλωτα.

ΦΡ. ΝΙΤΣΕ

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΖΩΗ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἀπὸ βραδὴς ἐξεσκονίστηκαν τὰ ρούχα, καὶ ὁ κύρ Χρήστος ἐπρόντισε νὰ πλύνῃ πάλι μὲ μπενζίνη αὐτὸν τὸν ἀναθεματισμένο λακὲ τοῦ πανταλονιοῦ του. Ἡ δεσποινίδα παραπονέθηκε πῶς τὸ φουστάνι τῆς ἔσ' ὅσον τὸ ἐμάχρουν ἔγινε δίχρωμο· ἀλλ' ἡ κυρία Πολυξένη, ἡ μητέρα τῆς, τῆς ἀντέταξε μὲ ἀκαταγώνιστη λογικὴ πῶς αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν γίνονται διὰ μιᾶς καὶ νὰ παρακαλῇ μόνον νὰ εἶναι καλὰ ὁ πατέρας τῆς. Τὸ μεσημέρι κακόφραχν' ὁ κύρ Χρήστος εἶχε ἀκόμη ὄρεξι νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ γεῦμά του ἀλλ' ἡ κυρία Πολυξένη ἐπῆρε ἀπ' ἐμπρός του τὸ πιᾶτο φωνάζουσα:

— Ἔλα, κατ' ἐμὲν Χρήστο, μὲ ἐδράδουσαι...

Ἐπὶ τέλους ξεκίνησαν· ἡ κόρη στὴ μέση, δεξιά καὶ ἀριστερά οἱ γονεῖς τῆς· ὁ κύρ Χρήστος ἐπροπορεύετο ἀλλὰ αὐτοῦρα· παρατηρήσεις τῆς κ. Πολυξένης τὸν ἔκαναν νὰ ὑποχωρήσῃ. Εἶχαν ὅλοι τὸ ὕψος σοβαρὸ καὶ ἐπερπατοῦσαν καμκρωτὰ μὲ μιὰ προσηγορική ἀφέλεια ἢ ὅποια μόλις κατώρθωνε νὰ κρύβῃ τὴν μεγάλη συγκίνησιν των, ποῦ τοὺς παρέλυσε τὰ γόνατα σὺν ἐπλητίσσαν στὴν πλατεῖα καὶ εἶδαν τὸ πλῆθος νὰ ἀνεθοκατεβαίνει ὑπὸ τοὺς ἥνους τῆς μουσικῆς.

κῆς· ἔκχαυν πρῶτα μιὰ βόλτα ἀπὸ τὸν δρόμο καὶ ἦταν φανερό πῶς τοὺς ἔλειπε τὸ θάρρος γιὰ νὰ μποῦν τὴ πλατεῖα καὶ ν' ἀνακατωθοῦν κι' αὐτοὶ μὲ τὸν κόσμον. Ὁ κύρ Χρήστος κατὰκίτρινος ἐκύτταζε τὴν συμβίαν του στὰ μάτια ποῦ τοῦλανε νόημα σὺν νὰ τοῦλεγε εἰς ἑαυτὸν λατίν τι κήσεις...

— Λοιπὸν τί λές; — ἐρώτησεν ἡλιθίως ἐκεῖνος; — θὰ πᾶμε μέσα; Τὴν ὥρα ἐκείνη κάποιος φίλος του μέσα ἀπὸ τὴν πλατεῖα τὸν διέκρινε καὶ τὸν ἐχαίρειται· τότε ὁ κύρ Χρήστος ἐπῆρε θάρρος, ἐμάζεψε ὅλες τὰς δυνάμεις του καὶ ὤρμησε πρὸς τὰ ἐμπρός. Ἡ συγκίνησις τοὺς εἶχε παραλύσει καὶ μετὰ σὲ κείνο τὸν κόσμον τοὺς ἦσαν ἀδύνατοι νὰ περπατήσουν· ἔπρεπε νὰ καθήσουν σὲ τραπέζι· ἄλλες συγκινήσεις· τὰ τραπέζια ἦσαν πιεσμένα· ἐπερπατοῦσαν ζαλισμένοι ἀνάμεσα στοὺς στοίλους τῶν τραπέζων, δύο φορὲς ἐσκόνταψαν καὶ παρ' ὀλίγο ἡ κυρία Πολυξένη νὰ ἀναποδογυρίσῃ εἰς τραπεζί· μὲ ὅλα τὰ ποτήρια καὶ τίς μπουκάλες ποῦ ἦσαν ἐπάνω. Ἐπὶ τέλους βρῆκαν κι' αὐτοὶ θέσι καὶ ὁ κύρ Χρήστος ἐχτύπησε δυνατὰ μὲ τὸ μπαστούνι του ἐπάνω στὸ τραπέζι, ἐκβάλλον στεναγμὸν ἀνακουφίσεως. «Ἔνα παιδί ἐφάνηκε.

— Τί θὰ πάρετε, κύριοι;

— Τί ἔχετε; ἐρώτησε μὲ ἄγριο σκεδὸν ὕψος ὁ κύρ Χρήστος.

— Πάστα κοπεγλάγη, πάστα φιστίκι, μῆλο, σοκολάτα, βανίλια! . . ὁ κύρ Χρήστος ἐσκέφθηκε λίγο.

— Ὑψις κουρκέτο;

Τὸ παιδί τὸν ἐκύτταζε στὰ μάτια.

— Ὅχι κύριε.

— Φέρε μας ἀπὸ ἕνα λουκουμί.

Τὸ παιδί ἔφυγε πρὸς ὄντας, καὶ ἐνῶ ὁ κύρ Χρήστος ἐστρεβε ἕνα τσιγάρο, τὸ βλέμμα τῆς κυρίας Πολυξένης προσπαθοῦσε νὰ ἀνακλύσῃ ποιοὺς εἶχαν κοντὰ των στὰ διπλὰνὰ τραπέζια καὶ σὺν εἶδε ἐκεῖ δίπλα των τὸν καλλίτερο κόσμον συγκινήθηκε. Ἀλλὰ ἔσπευχε νὰ τοῦρα ἐκεῖ. Ἐνῶμιζε πῶς ὅλα τὰ μάτια ἦσαν καρφωμένα ἐπάνω τῆς, ἡ καρέκλα δὲν τὴν χωροῦσε καὶ δὲν ἤξερε πῶς νὰ καθήσῃ· μερικοὶ νέοι ἐκεῖ κοντὰ σ' ἕνα τραπέζι ἐκουθέντιαζαν δυνατὰ· θὰ ἦτανε φοιτηταὶ· ψηλὰ κολλάρια, παντελόνια κολὰ καὶ κοντὰ, λουστρινάκια, γάντια· ἐγελούσαν, ἐχαλοῦσαν τὸν κόσμον μὲ τίς φωνές τους. Ἡ κυρία Πολυξένη ἐστράφηκε καὶ -οὐς εἶδε «μωρὲ ἀδιακρίσια» ἐμουρμούρισε. Ἐνῶς ἀπὸ τὴν παρέα ἐρώτησε τί παίξει ἡ μουσική· ἕνας ἄλλος ἐσηκώθηκε τότε καὶ πῆγε νὰ ἰδῇ ὅταν ἐγύρισε:

— Γουαράν! εἶπε ἀπὸ μακριά.

Ἄλλ' ὁ κύρ Χρήστος δὲν ἐκατάλαβε, καὶ ἐσχυρε στὴ κυρία Πολυξένη ἐρωτώντας:

— Τί γουοῦνι λέει αὐτό;

Ἡ κυρία Πολυξένη ἔσεισε τοὺς ὤμους.

— Ξέρω καὶ γώ.

Ἡ μουσικὴ τοὺς ἐφαίνετο πρικτὴ· δὲν ἐχλόνευαν κι

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑΙ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΕΪΤ

Μία φυσιολογική υπερέχουσα γλυκεία, εξόχως συμπαθής, τέλειος τύπου Εύρωπαιός, ο υιός του σεβαστού Διευθυντού της Εθνικής Τραπεζής, διαψεύδει την επικρατούσαν εσφαλμένην πρόληψιν, ότι ή λευκή κόμη και το βάρος των ετών είναι τα εφόδια παντός σοφού. Νέος ακόμη, διαπρεπής κατέχει θέσιν εν τη χορεία των συναδέλφων του ο γλυκός και άδρος και μελιχρής Καθηγητής του Διεθνούς και Συνταγματικού Δικαίου εν τῷ Εθνικῷ Πανεπιστημίῳ.

Θά τον εὑρήτε εἰς ὅλα τὰ κέντρα τοῦ κόσμου, θά τον συναντήσετε εἰς τὴν δανδραστοίαν, παντοῦ τέλος ὅπου κανεὶς ἀφώνων τὸ βαρὺ τοῦ σπουδαστηρίου του περιβάλλον ζητεῖ μίαν τέρψιν ἀπὸ τὴν φύσιν καὶ τὴν ζώην.

* *

Εἶνε πρὸ παντός ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, νοῦς βαθὺς ἄμα καὶ πρακτικός.

Καὶ ἀνέρχεται τὴν ἑδραν τοῦ Πανεπιστημίου ὅπως ἀναπτύξῃ καὶ διδάξῃ τὰ περίπλοκα τοῦ Διεθνούς καὶ Συνταγματικοῦ Δικαίου ζητήματα καθιστῶν αὐτὰ τεργνὰ καὶ ἐπαγωγὰ, παρὰ τὴν ζηρότητα ἐνίσταται τῶν θεμάτων, ὅτε δὲ παραιτῶν ἐπὶ στιγμὴν τὰς capitulations καὶ τὰ περὶ τοῦ ἐν Χάγῃ συνεδρίου, ἀναβαίνει τὸ βῆμα τοῦ «Παρασσοῦ» ὅπως ἐκτυλίξῃ θέματα πρωτότυπα καὶ τεργνὰ ὡς τὸ «περὶ λογίων διπλωματῶν» τοῦ ὁποῦ ἡ γέννησις ἐφείλεται εἰς τὴν πεντηκονταετηρίδα τοῦ κ. Βλάχου.

Καὶ ἐδείχθη ὄντως ἀμίμητος εἰς τὴν πρωτότυπον αὐτὴν διάλεξίν του καὶ ἀπεκαλύφθη οὕτως εἶπεν ὑπὸ τὸν διπλωμάτην ὁ κρυπτόμενος λόγιος. Καὶ εἶναι τόσο ἐυχάριστοι αὐταὶ αἱ ἀποκαλύψεις!

* *

«Ἡ ἐπιστήμη ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ φύσεως εὐγενεστεράς παρὰ ἡ ποίησις. Αἱ ἐπιστημονικαὶ φύσεις πρέπει νὰ εἶνε ἀπλούστεραι, νὰ παρασύρωνται ὀλιγώτερον ἀπὸ τὴν δόξαν» λέγει ὁ μέγας φιλόσοφος Νίτσε.

Καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἔχει ὡς βάσιν τῆς ἐργασίας

αὐτὰ τὰ παιδαρέλια ποῦ σοῦ εἰδείχον ἕναν ἐνθουσιασμὸν παρακολουθῶντα τὸ κομμάτι μετὰ τὸ σφύριγμα γὰρ νὰ δείξουν βέβαια πῶς ξέρουν ἀπὸ κόπο. Ἐπὶ τέλους στενοχωρήθηκαν κόντευαν νὰ κουραθῶν ἀπὸ τὸν κρότο ποῦ ἔκαναν τὰ ὄργανα· ὁ κύρ Χρήστος ἐπρότεινε νὰ φύγουν, τὸ ἤθελε καὶ ἡ κυρία Πολυξένη ἀλλ' ἔλα ποῦ ντρέπονταν τὸν κόσμο· πῶς νὰ σηκωθῶν, πῶς νὰ περῶν μετὰ ἀπὸ τόσα τραπέζια· ἐξήτοῦσαν εὐκαιρία νὰ ξεφύγουν τὰν φυλακισμένους· νῆκανε τοῦλάχιστον κανεὶς ἄλλος ἀρχὴ· ἡ κυρία Πολυξένη ἦταν φριχτὰ μετρημένη. «Λέξτε μου ἡ μουσική ἐσταματήσε καὶ μετὰ μικρὸ διάλειμμα ἄρχισε νὰ παίζει καλαματιανό» οἱ φοιτηταὶ ἐξεδήλωσαν τὴν δυσανεκτικὴν των μετὰ τὸν μουσικισμόν· ἀλλ' ὁ κύρ Χρήστος ἔβλεπε φρενῶν ἀπὸ ἐνθουσιασμόν·

— «Ἦταν ντὲ ζωντόβολα! ἐφώνασε, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς μουσικοὺς, ἐνῶ ἡ κυρία Πολυξένη ἐδρυχάτο:

— Χρήστο!... Χρήστο!...

(Σπάρτη)

Κώστας Παρορίτης

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ,
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
Ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις

Διευθυντής: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
Γραφεῖα: Ὁδὸς Πινακῶν 22 Α.
Εἰκόνες ἐξόχων καλλιτεχνῶν

του τῆς ἐπιστημονικῆς ὁ μετρίοφρων καθηγητῆς τοῦ Διεθνούς Δικαίου.

Ἀπὸ ἐτῶν εὐδοκίμως διδάσκει—διαδεχθεὶς τὸν σεβαστὸν του πατέρα—τὸ Διεθνὲς Δίκαιον, μὴ ἀρκούμενος εἰς τὴν ξηρὰν ἐπιστημονικὴν ἐρμηνείαν, ἀλλὰ ποικίλων καὶ καθιστῶν ἐπαγωγὸν τὸν κλάδον τοῦτον τοῦ Δικαίου. Καὶ δὲν θέλει νὰ ἐπιδείκνυται, νὰ ρεklamάρεται, ἀλλ' ἀφώνει μόνην τὴν ἐργασίαν του ὅπως τὸν ἀναδεικνύει καὶ θέτει οὕτω τὴν σφραγίδα τῆς ἀληθοῦς ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ δικαίου σεβασμοῦ.

Ἀπὸ ἐνὸς δὲ ἔτους ἀνετέθη εἰς τὸν σεβαστὸν καθηγητὴν, ὡς δικαίᾳ ἐκτίμησις τῆς καρποφόρου καὶ ἐπωφελοῦς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐργασίας του, ἡ διδασκαλία τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου. Καὶ ἐν αὐτῇ δὲ ἀνεφάνη ἀντάξιός του προκατόχου του, ἐπιδεικνύων ἐμβρίθειαν καὶ ἐπιστημονικότητα σπανίαν.

* *

Ἴσως αἱ γραμμαὶ αὐταὶ οὐδ' ἀμυδρὰν καὶ εἰκόνα τοῦ ἀνδρὸς παρέχουσιν, ἀλλ' ἀφ' ἐνὸς ὁ χάρος τοῦ φιλάτου «Νουμά», ἀφ' ἑτέρου ὁ φόβος μήπως προσκρούσωμεν εἰς τὴν ἐγνωσμένην μετριοφροσύνην τοῦ σεβαστοῦ καθηγητοῦ, μᾶς ἀναγκάζει νὰ θέσωμεν πέρας εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἀσθενῆ αὐτοῦ σκιαγραφίαν Ἀρκεῖ τελευτῶντες νὰ εἰπώμεν ὅτι εἰς τὴν πλειάδα τῶν Καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς, καίτοι ὁ νεώτερος, ἐν τούτοις ἀπέκτησεν οὐ μόνον τὴν ἐκτίμησιν τῶν συναδέλφων του, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν τῆς σπουδαζούσης νεολαίας.

Διότι καὶ αὐτὴ ἡ ἐμμετὸς γλυκύτης καὶ ἡ εὐλικρινὴς ἀφέλεια προσδίδουν κατὰ τι τὸ ἀγαπητὸν εἰς τὸν γελαστὸν καὶ ἄδρον τοῦ Διεθνούς Δικαίου καθηγητὴν, καὶ προκαλοῦν τὴν εὐλικρινὴ πάντων ἐκτίμησιν.

Κώστας Καιοφύλας

ΑΠΟ ΤΗΝ «ΛΗΚΥΘΟΝ».

Ἀμείρινοι ἐφερόμεθα εἰς τὴν δίσι τοῦ ὄνειρου

Ποῦ ἡ θύελλα τριγύρω μας βογγοῖσε,

Κι' ὅμοια ἡ καρδιά μου τῶν βουνῶν, τὸν κεραυνὸ τοῦ ἀπείρου

Σ' τὰ βάθη τῆς αἰχμάλωτο τραβοῖσε.

Θωροῦσαμε τοὺς ἀστραπὲς νὰ σχίζουν τὸν αἰθέρα

Μ' ἕνα πικρὸ χαμόγελο εἰς τὸ στόμα,

Καὶ τῆς καρδιᾶς μου τοὺς παλμοὺς βαθεῖα μὲς τὸν ἀέρα

Τοῖς ἱκούεις, ποῦ ἀντήχαγαν ἀκόμα.

Μὰ τώρα, ποῦ σὺν ὄνειρον ἀβρὸ σὲ τραγοῦδιῳ

Σὺν φάντασμα εἰς τὰ μάτια μου διαβιβάνεις,

Ὅρα καλὴ, γιὰτ' ἂν κέγῳ δὲν ξέρω ποῦ θὰ πάω

Ἄχ, οὔτε σὺ δὲν ξέρεις ποῦ πηγαίνεις!

ΠΕΤΡΟΣ ΖΗΤΟΥΝΙΑΤΗΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Ο ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΕΡΟΣ

Φίλτατε,

Οἱ ἡμέτεροι θεατρολόγοι, καὶ ἰδίως οἱ αὐτοδημιουργοῦντες φιλολογικὴν ἐντότητα ἐπὶ μιᾷ κουτσομεταφρασούλᾳ ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, σχίζουν κάθε τόσο τὰ ρούχά τους κατὰ τῆς ρωμαϊκῆς κριτικῆς, μὴ ἀναγνωρίζοντες εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ τὸ ἔργον των!

Τώρα ποῦ ἔχομεν ἐδῶ ἕνα Παρισινὸν καλλιτέχνην, τὸν κ. Τρουφιέ, δὲν τὸν παρακαλοῦμεν γονυκλινῶς νὰ ἀναλάβῃ νὰ κρίνῃ αὐτοὺς, ἀφοῦ εἶναι καὶ ὁ καταλληλότερος νὰ ἐννοήσῃ τὰ Ἑλληνικὰ τους, τὰ ὅποια παίρνουμεν ἡμεῖς οἱ ἄξεστοι Ρωμιοὶ ὅταν τ' ἀκούμε στὸ θέατρον, ὡς Γαλλικά· Ἐπὶ τέλους, δόξα τῷ Θεῷ, νὰ ποῦ εὐρέθηκε κ' ἕνας κατάλληλος κριτῆς διὰ τοὺς αἰωνίως παραπονιζόμενους αὐτοὺς κυρίους.

Δέξασθε κτλ.

Σαρλευνίδης

ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΙ

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Νουμά»
Ἐξ ἀφορμῆς ἐνὸς ἀρθροῦ τῆς «Κριτικῆς» περὶ

τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν ἤρχισαν νὰ ναταράσσωνται οἱ λιμνάζοντες φιλολογικοὶ μας κύκλοι καὶ νὰ ναδιδοῦν ἀναθυμιάσεις, ὅχι καὶ πολὺ ὑγιεινὰς, ἀποκρυσταλλομενὰς εἰς ἀφορισμοὺς περὶ τῶν προσόντων, δι' ὧν πρέπει νὰ εἶνε κανεὶς ἐφοδιασμένος διὰ νὰ κρίνῃ τὰ ἔργα των.

Οἱ λιμνάζοντες αὐτοὶ κύριοι ἀπαιτοῦν προσόντα μόνον ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἔχουν τὸ θράσος νὰ μὴ τοὺς θαυμάζουν καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀναγνωρίζουν ὡς τηλαυγεῖς ἀστέρας τοῦ παγκοσμίου Φιλολογικοῦ στερεώματος. Κριτικὸς δὲ πρώτης γραμμῆς εἶνε κατὰ τὴν ἰδέαν των, καὶ ὁ τελευταῖος ρεπόρτερ ἐπαρχιακῆς ἐφημερίδος, ὅταν πέφτῃ μπροῦμητα καὶ προσκυνάει τὰ εἰδῶλα αὐτὰ τῆς Τέχνης, τῶν ὁποίων τὰ βάθρα ἤρχισαν κάπως νὰ κλονίζωνται ἀπὸ τὴν εὐσυνείδητον κριτικὴν ἐργασίαν, ἡ ὁποία γίνεται ἀπὸ τινος κ' ἐδῶ καὶ προσπαθεῖ νὰ κουρελιάσῃ μερικὰς φιλολογικὰς ἐτικέτας.

Ἐχουν δίκαιον αἱ ἄνθρωποι νὰ τρέμουν καὶ νὰ υβρίζουν. Ὑπερασπίζονται τὸ σπιτί τους τὸ ὅποιον ἔκτισαν ἐπὶ τῆς ἄμμου καὶ τὸ ὅποιον ὁ βορρᾶς τῆς εὐσυνείδησις ἀπειλεῖ νὰ παρασύρῃ καὶ νὰ τὸ σωριάσῃ εἰς τὴν τάφρον τοῦ ἀλληλοθαυμασμοῦ.

Ἀκριτοί

ΤΥΠΟΙΣ ΑΘ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ—ΑΘΗΝΑΙ